

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผู้วิจัยขอเสนอขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสิ้น 4,773 คน จากจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 375 โรงเรียน จำแนกได้ดังนี้

- 1.1.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 1,278 คน จาก 142 โรงเรียน
- 1.1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 3,495คน จาก 233 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการการใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 356 คน แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (วิราพร พงษ์อาจารย์, 2542 : 81) และการกำหนดขนาดโดยการเทียบสัดส่วนซึ่งมีลำดับขั้นตอนการสุ่มและจำแนกได้ดังตารางที่แสดงดังนี้

- 1.2.1 แบ่งโรงเรียนออกเป็น 2 ขนาด คือโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 142 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 233 โรงเรียน จากสถานศึกษาในเขตบริการของ

สำนักงานเขตพื้นที่ร้อยเอ็ด เขต 2 ทั้งหมด 7 อำเภอ กับ 1 กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเกษตรวิสัย
อำเภอปทุมรัตน์ อำเภอพนมไพร อำเภอสว่างแดนดิน อำเภออาจสามารถ อำเภอเมืองสรวง
อำเภอโพนทราย และกิ่งอำเภอหนองฮี

1.2.2 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน โดยการใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง
ทั้งหมด 356 คน

1.2.3 สุ่มเลือกจำนวนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้การสุ่มแบบ
เจาะจง โดยกำหนดเอาจำนวนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากโรงเรียนที่สุ่มได้เป็น
กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 89 โรงเรียน โรงเรียนละ 4 คน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ประธาน
กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้แทนผู้ปกครอง

1.2.4 สุ่มเลือกจำนวนโรงเรียนโดยการใช้จำนวนคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในแต่ละโรงเรียนเป็นตัวกำหนด ได้จำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก 36 โรงเรียนและ
โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 53 โรงเรียน

1.2.5 เทียบสัดส่วนของจำนวนโรงเรียนแต่ละขนาดในแต่ละอำเภอ และสุ่ม
แบบเจาะจงโดยเลือกเอาจำนวนคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนละ 4 คน ดังแสดงใน
ตารางที่ 2

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	อำเภอ	ขนาดโรงเรียน					
		โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดใหญ่		
		ประชากร (โรงเรียน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (โรงเรียน)	คณะกรรมการ ฯ (คน)	ประชากร (โรงเรียน)	กลุ่มตัว อย่าง (โรงเรียน)	คณะ กรรมการ ฯ (คน)
1	เกษตรวิสัย	15	4	16	49	10	40
2	ปทุมรัตน์	21	6	24	24	6	24
3	พนมไพร	20	5	20	34	8	32
4	สุวรรณภูมิ	33	8	32	56	11	44
5	อาจสามารถ	32	8	32	31	8	32
6	เมืองสรวง	8	2	8	12	3	12
7	โพนทราย	8	2	8	14	4	16
8	กิ่งหนองฮี	5	1	4	13	3	12
	รวม	142	36	144	233	53	212

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
มีลักษณะ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามระดับความพึงพอใจ ตามเกณฑ์ดังนี้

5	หมายถึงมี	ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด
4	หมายถึงมี	ระดับความพึงพอใจ	มาก
3	หมายถึงมี	ระดับความพึงพอใจ	ปานกลาง
2	หมายถึงมี	ระดับความพึงพอใจ	น้อย
1	หมายถึงมี	ระดับความพึงพอใจ	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุงการปฏิรูปการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อการปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษาโดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับหลักการและทฤษฎี แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาและความพึงพอใจ งานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาการสร้างเครื่องมือสำหรับงานวิจัย จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง และวิธีการสร้างแบบสอบถาม (บุญชม ศรีสะอาด .2545 : 40)
3. กำหนดขอบข่ายของข้อคำถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย แล้วนำมาสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าให้ครอบคลุมเกี่ยวกับความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการปฏิรูปการศึกษา ได้แบบสอบถามจำนวน 64 ข้อ

การหาคุณภาพเครื่องมือ ทำตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์และครอบคลุมเนื้อหา แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความถูกต้องและความเที่ยงตรงและความครอบคลุมของเนื้อหา โดยมีผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

2.1 นายไพฑูรย์ พันธุ์หนองหว้า วุฒิ ก.ม. (การบริหารการศึกษา)
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหินกอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พิจารณาความ
ถูกต้องเหมาะสมครอบคลุมของเนื้อหา

2.2 นายภูษิต สอนสนาม วุฒิ ศศ.ม. (ไทยคดีศึกษา) ครูชำนาญการ
โรงเรียนสุวรรณภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พิจารณาความถูกต้อง
เหมาะสมของภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม

2.3 นายชาญวิทย์ อาจสม วุฒิ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) ครูชำนาญการ
พิเศษโรงเรียนเมืองสุวรรณภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พิจารณาความ
เหมาะสมและถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนอ
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาอีกครั้ง แล้วปรับปรุงแก้ไขจนได้
แบบสอบถามที่สมบูรณ์

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) ที่โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้น
ที่ 1 – 2 และโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 – 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด
เขต 10 จาก 15 โรงเรียน จำนวน 60 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
(Reliability) โดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (บุญชม
ศรีสะอาด. 2545 : 96) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
2. กำหนดรหัสลงบนเครื่องมือ
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งให้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบ
สอบถาม พร้อมทั้งนัดหมายเวลาในการเก็บแบบสอบถาม แบบสอบถามส่งและรับคืนด้วย
ตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ แล้วคัดเลือกฉบับที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์จำแนกแบบสอบถามตามลักษณะของ ตัวแปรอิสระ แล้วตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถาม โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 34) ดังนี้

ระดับความพึงพอใจ		คะแนน
มากที่สุด	ให้ค่าคะแนนเป็น	5
มาก	ให้ค่าคะแนนเป็น	4
ปานกลาง	ให้ค่าคะแนนเป็น	3
น้อย	ให้ค่าคะแนนเป็น	2
น้อยที่สุด	ให้ค่าคะแนนเป็น	1

4.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ตามลำดับดังนี้ หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมาย โดยใช้เกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด .2545 : 111) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความพึงพอใจ
4.51 - 5.00	มีระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	มีระดับมาก
2.51 - 3.50	มีระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	มีระดับน้อย
1.00 - 1.50	มีระดับน้อยที่สุด

4.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ และขนาดโรงเรียน เกี่ยวกับความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อการปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F - test) (One way ANOVA) เพื่อทดสอบเกี่ยวกับสถานภาพ ทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' และใช้การวิเคราะห์ Independent Sample t -test เพื่อทดสอบเกี่ยวกับขนาดโรงเรียน

4.4 วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิดและนำเสนอ
ในรูปตารางแจกแจงความถี่

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

5.1.1 ร้อยละ (Percentage)

5.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ใช้ F -test (One way ANOVA) และ

Independent Sample t -test

5.3 ทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe'

5.4 วิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา
(Alpha Coefficient) โดยวิธีของครอนบาค (Cronbrach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96)